

Ekonomisk uppföljning och prognos efter kvartal 1 2023

SLU:s resultat efter första kvartalet 2023 är -20 mnkr, med ett utgående kapital på 679 mnkr, vilket motsvarar 17 procent av omsättningen. Prognosen för 2023 som lämnades vid helårsbokslutet 2022 visar på ett underskott på -13 mnkr och ett utgående kapital på 686 mnkr, vilket motsvarar 16 procent av omsättningen.

Större händelser som påverkar ekonomin

- Kommande året kommer att vara ett tufft år för SLU då effekterna av inflationen kompenseras först 2024 med pris- och löneomräkning (PLO) av statsanslag till SLU och övriga myndigheter. SLU är väl rustat för att möta den sämre ekonomin då universitetet har stora sparade medel i form av kapital, oförbrukade bidrag och ej inbetalda kontrakt.
- De oförbrukade bidragen fortsätter att öka och första kvartalet har de ökat med 146 mnkr jämfört med samma period föregående år.
- Inflationen har ökat kraftigt i Sverige och KPIF ligger på 8 procent i mars 2023, medan pris- och löneomräkningen (PLO) för 2023 ligger på 0,96 procent.
- Den nya regeringens politik har påverkat statsanslagens storlek negativt till vissa av SLUs finansiärer, främst Hav- och vattenmyndigheten och Naturvårdsverket.
- Energikrisen har lett till ökade kostnader för bränsle och el, men även ökade driftskostnader, framförallt för varor som har en energikrävande framställning.
- Lokalkostnader och kostnader för infrastruktur påverkas av ökade räntor och den högre inflationen som leder till höga indexuppräknings av lokalhyror.
- Hyreskostnaderna i fastigheter med hyresavtal baserat på rörlig ränta (MVM-huset och BioCentrum) kommer öka kraftigt.
- Ränteläget för SLU är för närvarande 3 procent, men kommer sannolikt att öka på sikt. Detta påverkar dock inte SLU som helhet, då behållningen i kassan är lika stor som upptagna lån.
- SLU:s personalvolymökning har avstannat och personalkostnaderna har ökat med 5 procent. Den högre inflationen kommer sannolikt påverka lönerna på sikt.
- UDS samlade underskott för åren 2013 – 2022 på -136 mnkr har täckts med centrala medel.

- UDS redovisar ett underskott efter första kvartalet 2023 på -10 mnkr, vilket ger ett utgående kapital på -10 mnkr. UDS prognos för helåret 2023 visar ett underskott på -24 mnkr, vilket bygger på att nu genomförda verksamhetsförändringar bär frukt.

1. Resultat efter kvartal 1 2023

SLU redovisar ett underskott på - 20 mnkr för kvartal 1 2023. Kostnaderna har ökat med 9 procent medan intäkterna ökat med 7 procent jämfört med samma period föregående år.

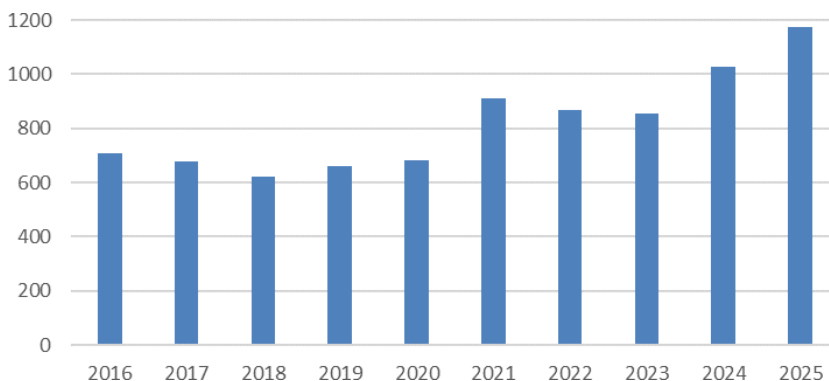
Tabell 1. SLU:s resultaträkning efter kvartal 1 2022

	<u>Utfall</u> <u>2023</u>	<u>Utfall</u> <u>2022</u>	<u>2023/22</u> <u>förändring</u>	<u>%</u>	<u>Prognos</u> <u>2023</u>	<u>Budget</u> <u>2023</u>
INTÄKTER						
Statsanslag	516	509	7	<u>1%</u>	2 092	2 088
Avgifter	181	163	18	<u>11%</u>	932	759
Bidrag	283	254	29	<u>11%</u>	1 340	1 293
Finansiella intäkter	14	0	13	<u>8960%</u>	39	0
Summa	994	926	68	<u>7%</u>	4 403	4 140
KOSTNADER						
Personal	643	610	33	<u>5%</u>	2 693	2 582
Lokaler	117	99	18	<u>18%</u>	432	420
Drift	193	176	17	<u>9%</u>	1 049	959
Finansiella kostnader	12	0	12	<u>4413%</u>	53	0
Avskrivningar	48	46	2	<u>4%</u>	189	187
Summa	1 014	932	82	<u>9%</u>	4 416	4 148
RESULTAT	-20	-6	-14		-13	-8
Utgående kapital	679	619			686	691
<i>% av omsättningen</i>	<u>17%</u>	<u>17%</u>			<u>16%</u>	<u>17%</u>

Inflationen påverkar ekonomin så att lokalkostnader och driftskostnader ökar kraftigt jämfört med samma period föregående år. Avgiftsintäkterna har också ökat kraftigt och det beror till stor del på att avgifterna sätts utifrån kostnaderna då SLU ska ha full kostnadstäckning. Även bidragsintäkterna ökar, då kostnaderna i varje projekt täcks av oförbrukade bidrag, d.v.s. en bidragsintäkt.

SLU har haft ett större inflöde av bidragsmedel än vad som förbrukats och de oförbrukade bidragen har ökat med 146 mnkr jämfört med samma period föregående år till 1 174 mnkr. Det är ett tydligt mått på att SLU har en fortsatt stark ekonomi.

Diagram 1. Oförbrukade bidrag, kvartal 1 2016 till 2023, mnkr

De finansiella intäkterna och kostnaderna har ökat från noll till att vara 12 – 14 mnkr. Situationen med nollränta upphörde sommaren 2022 då räntan succesivt började öka till att nu ligga på 3 procent. Som framgår av tabell 1 har SLU i princip lika mycket intäkts- som kostnadsränta och därför får ränteförändringar låg effekt på SLU. Det innebär att om räntan ökar får det låg påverkan på SLU, förutom att lokalkostnaderna i vissa avtal är kopplade till räntan, se resonemanget om lokalkostnader nedan.

Lokalkostnadsökningen vi ser i bokslutet kommer sannolikt att fortsätta framöver. Det beror på att SLUs hyresavtal är kopplade till den ekonomiska utvecklingen på lite olika sätt.

SLU har träffat olika typer av hyresavtal med Akademiska Hus AB. De flesta har tecknats med en fast ränta kopplat till kapitalkostnaden. De hyror som belastar institutionerna har sedan räknats utifrån att räntan ligger fast. Detta har skapat ett överskott centralt och SLU inrättade en hyresfond där överskotten samlats. Denna fond var tänkt att möta en eventuell förändrad räntenivå/hyresnivå i en framtid. När nu räntan ökar så kommer hyresfonden att minska och ta slut, uppskattningsvis redan 2027. Därefter kommer hyror att behöva höjas på grund av detta.

Hyresavtalen har dessutom en koppling till KPI i lite olika grad, främst för förvaltnings- kostnader och media. När nu inflationen ökar kommer detta att påverka hyror i ganska stor omfattning.

För fastigheterna MVM-huset och BioCentrum har SLU tecknat hyresavtal med varierande avskrivningstakt, vilket innebär låga avskrivningar i början av hyrestiden. Det innebär att avskrivningarna på dessa byggnader låg på 18 mnkr 2022 och kommer att ligga på 41 mnkr 2031.

Driftskostnaderna ökar med 17 mnkr jämfört med föregående år och det är en allmän ökning på grund av inflationen. Det som sticker ut är att resekostnaderna ökar, vilket är en följd av att effekterna av pandemin klingar av.

2. Resultat per fakultet eller motsvarande

Efter kvartal 1 2023 har fakulteterna ackumulerade kapital mellan 9 och 15 procent av om-sättningen. SLU redovisar ett utgående kapital på 679 mnkr och 387 mnkr av detta finns på fakulteter och institutioner, vilket motsvarar 57 procent.

Överskottsresultatet innebär att SLU för närvarande bygger upp kapital. Kolumnen budget 2023 visar helårsbudgeten för respektive fakultet eller motsvarande.

Universitetsadministrationen benämns numera det gemensamma verksamhetsstödet.

Tabell 2. Resultat, budget och kapital per fakultet (mnkr)

Resultat	kv1	kv1	budget	Kapital	
	2023	2022		2023	2023
LTV	-5	1	-16	74	13%
NJ	-19	-16	-8	102	7%
S	14	1	-22	120	14%
VH	4	5	-9	90	12%
S:a fakulteter	-5	-8	-55	387	11%
UDS	-10	-7	n/a	-10	-5%
Gem. verksamhetsstödet	1	5	-12	36	6%
Biblioteket	0	1	-1	4	5%
Fastighetsförv.	1	-1	1	-16	-12%
Lantbruksdriften	-4	-4	0	-1	-4%
Fartygsenheten	4	-2	0	12	14%
Akademikonferens	-1	-1	0	-4	-9%
S:a stödverksamheter	-7	-7	-12	21	2%
SLU Gemensamt	-7	10	59	271	75%
SUMMA	-20	-6	-8	679	17%

Fakulteterna redovisar ett underskott på -5 mnkr och det är NJ-fakulteten som har ett underskott som drar ned resultatet. Underskottet ligger till stor del på institutionen för akvatiska resurser, se bilaga 2. Underskottet har sin förklaring i att HaV-myndigheten är långsamma med handläggningen och tilldelningen av uppdragskontrakt. Det finns även en befarad minskning av HaV:s medfinansiering av EU-finansierade kontrakt. Hur stor del av minskningen som består av minskad medfinansiering går inte att utläsa i redovisningen efter kv1. Eftersom HaV inte har meddelat vilka projekt som ska genomföras under 2023 arbetar institutionen med verksamhet som inte är beställd. Denna långsamma beslutsprocess blir extra knepig i år då HaV har drabbats av neddragningar i anslag för miljöövervakning.

UDS har befunnit sig i en krissituation under flera år och underskottet för 2022 var -35 mnkr och det ackumulerade negativa kapitalet landade på -136 mnkr efter 2022. Rektor har fattat ett beslut om att täcka det ansamlade underskottet på 136 mnkr med centrala medel.

UDS har sedan 2013 haft ett negativt utgående kapital som ytterligare försämrats de följande åren, med undantag av räkenskapsåret 2016 då ett positivt resultat uppstod, se tabell 3 nedan.

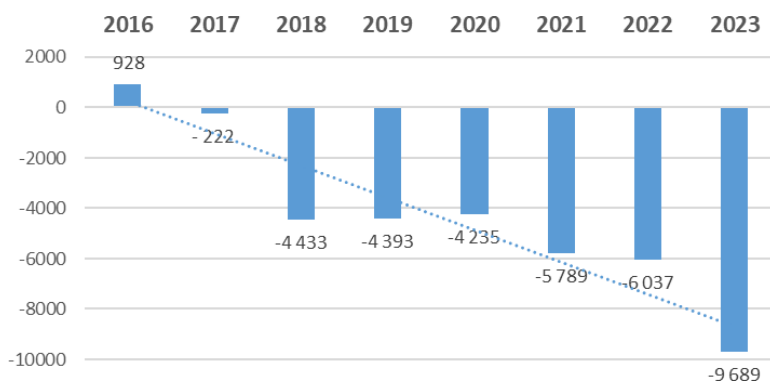
Tabell 3. UDS resultatutveckling 2013 till 2022, mnkr

(mnkr)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ingående kapital	2,3	-1,6	-9,8	-26,8	-23,9	-30,5	-49,0	-66,8	-83,7	-100,9
Årets resultat	-3,9	-24,5	-17,1	2,9	-6,6	-18,5	-17,8	-16,9	-19,4	-34,6
Utgående kapital	-1,6	-26,1	-26,8	-23,9	-30,5	-49,0	-66,8	-83,7	-103,1	-135,5

Rektor har beslutat att den nuvarande och kommande ledningen för UDS och VH-fakulteten, vilka står inför stora verksamhetsmässiga och ekonomiska utmaningar, inte ska bära ansvar för amortering av underskott som genererats t o m 2022.

Utfallet efter första kvartalet visar ett underskott på -10 mnkr. Det är ett betydligt större underskott än 2022, se diagram 2 nedan. UDS har lämnat en prognos på -24 mnkr för 2023. Enligt UDS har verksamhetseffektiviseringar genomförts som allt mer kommer att bära frukt. Arbetet med att ställa om UDS verksamhet har gått in i ett högre tempo och UDS kommer bland annat att minska lokalerna samt genomföra verksamhetseffektiviseringar. Enligt UDS är hästverksamheten på god väg att komma i ordning medan smådjursverksamheten fortfarande har stora utmaningar.

Diagram 2. Första kvartalets ekonomiska utfall för UDS, 2016-2023, tkr

Hela djursjukhusbranschen påverkas negativt av den höga inflationen. För UDS del kommer sannolikt patientantalet att minska. Evidensias planerade etablering av en smådjursklinik i Uppsala under hösten 2023 kommer sannolikt också påverka UDS. Det är oklart hur UDS kommer att påverkas och när denna etablering kommer till stånd.

3. Personalutvecklingen

Tabell 4. Antal helårsarbetare per anställningskategori 2019-2023 (rullande 12 månader)

	2019	2020	2021	2022	2023	Förändring 2019-23				
Professor	204	194	-5%	192	-1%	186	-3%	176	-6%	-14%
Universitetslektor	119	127	7%	148	17%	165	12%	169	2%	43%
Meriteringsanställning	232	216	-7%	222	3%	206	-7%	207	1%	-11%
Adjunkter	91	104	13%	109	5%	112	3%	122	9%	34%
Annan forskande/undervisande	649	684	5%	752	10%	770	2%	783	2%	21%
Doktorander	297	335	13%	345	3%	345	0%	356	3%	20%
Administrativ personal	602	610	1%	587	-4%	586	0%	588	0%	-2%
Bibliotekspersonal	37	36	-2%	36	1%	35	-2%	34	-3%	-7%
Teknisk personal	734	735	0%	741	1%	735	-1%	733	0%	0%
Arvodister	50	51	2%	49	-4%	52	6%	39	-25%	-22%
Totalt	3 015	3 093	3%	3 182	3%	3 194	0%	3 207	0%	6%

Antalet helårsarbetare inom de två högsta akademiska kategorierna rör sig i olika riktning, professorer har minskat och lektorer har ökat. Den största ökningen ligger på adjunkter.

Tabell 5. Antal helårsarbetare per fakultet/motsv., 2019-2023 (rullande 12 månader)

	2019	2020	2021	2022	2023	Förändring 2019-23				
LTV	328	355	8%	373	5%	364	-2%	376	3%	15%
NJ	996	994	0%	1 009	2%	1 016	1%	1 029	1%	3%
S	539	569	5%	605	6%	611	1%	617	1%	14%
VH	416	432	4%	442	2%	446	1%	437	-2%	5%
S:a fakulteter	2 280	2 350	3%	2 429	3%	2 438	0%	2 460	1%	8%
UDS	193	194	1%	197	1%	204	4%	198	-3%	3%
Gem. verksamhetsstödet	427	427	0%	435	2%	425	-2%	429	1%	0%
Biblioteket	46	45	-2%	47	4%	47	0%	46	-3%	-1%
Fastighetsförvaltningen	13	24	89%	21	-10%	20	-5%	18	-12%	42%
Lantbruksdriften	12	11	-11%	11	4%	12	3%	11	-9%	-12%
Fartygsenheten	5	3	-23%	4	14%	6	46%	6	-2%	27%
Akademikonferens	11	13	20%	11	-17%	10	-8%	13	25%	14%
S:a stödverksamheter	706	718	2%	726	1%	724	0%	719	-1%	2%
Gem.(b) a SLU Global)	28	25	-12%	27	9%	32	16%	28	-13%	-3%
Totalt	3 015	3 093	3%	3 182	3%	3 194	0%	3 207	0%	6%

Fakulteterna har i princip oförändrad personalvolym jämfört med samma tid föregående år. Stödfunktionerna har minskat personalvolymen med -1 procent.

4. Prognosen 2023

Den senaste flerårsprognosen gjordes i samband med uppföljningen av helårsresultatet. För 2023 visar den prognosen ett överskott på -13 mnkr och ett utgående kapital på 698 mnkr, vilket motsvarar 17 procent av omsättningen. En analys av regeringens vårändringsbudget ger att SLU inte kommer att få någon större förstärkning i samband med denna.

För detaljer kring prognosen, se [uppföljningen efter kvartal 4, 2022](#).

5. Institutionerna

Institutionerna redovisar ett sammanlagt resultat på -24 mnkr, se bilaga 2. Det är för närvarande två institutioner som har ett negativt kapital som är mindre än -3 procent av omsättningen. 18 institutioner har ett kapital som överstiger 10 procent av omsättningen.

Totalt sett har institutionerna ökat personalvolymen med 12 helårsarbetare jämfört den tidigare tolv månadersperioden

6. Bilagor

Bilaga 1: Budgetuppföljning per fakultet/motsv.

Bilaga 2: Resultat, kapital (tkr) och helårsarbetskrafter (HÅA) per institution kv1 2023.